

ՍԱՂԱԹԵԼ – Էհ, դու էլ ժամանակ գտար հորս հիշելու:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Հիսունվեց տարեկան մարդ եմ, Սաղաթել, գլխովս հագար ու մի փորձանք է անցել: Երդում եմ կոտրել, միամիտներ եմ խաբել, խեղճեր եմ գոփել ու կողոպտել, երեք անգամ կաշառքով ազատվել եմ դատաստանից, բայց երբեք այս դրության մեջ չեմ եղել: Ինչի՞ցն է այս, Սաղաթել: Այ, տես, սառը քրտինքը պատեց մարմինս:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Վաղն այս ժամանակ կհաշվես ու կտեսնես, որ մոտ յոթ հարյուր հագար ուրբու կալվածք է մնացել ձեռքումդ:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Ագահություն, աչքածակություն, ուրիշ ոչինչ:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Էհե, դու սկսում ես դատողություններ անել: Շտապիր գիշերն անցնում է:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Չկարծես, թե միայն փողի համար եմ անում Սաղաթել: Ոչ, այլ այդ լակոտին խրատելու համար: (Վեր է կենում):

ՍԱՂԱԹԵԼ – Իհարկե: Այստեղ պատվի խնդիր կա, փողն ինչ...

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Ատամները կրճտելով): Գոռոզ, ամբարտավան: Ուզում է ինձ խեղդել, ինձ, որ կարող եմ հարյուրին խեղդել այս ճանկերովս: Աա, եթե ձեռքս ընկնեին այդ թղթերը, ցույց կտամ քեզ, թե ով եմ ես... Սուս, այդ ի՞նչ ձայն է:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Ես ոչինչ չեմ լսում:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Դեհ, Անդրեաս, մի թուլանար ամոթ է: Այս մեկն էլ: Ինչ որ լինելու է այն պիտի լինի: (Զգույշ քայլերով անցնում է, Մարգարիտի սենյակը):

ՍԱՂԱԹԵԼ – Գայլը մտավ գառների փարախը – կասեր հայրս: (Մոտենում է սեղանատան դռներին և լույսը հանգցնում: Բեմում տիրում է խավար): Այսպես լավ է, ինձ չեն տեսնիլ: (Լռություն: Սեղանատնից լսվում է ժամացույցի տասնմեկ զարկը): Հիմա եղ էլ եմ վախենում: Երկարատև լռություն:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Երևում է դռների մեջ, չափազանց այլայլված է, դողում է, բայց ուրախ է: Ձեռում ամուր բռնած է թղթերի մի ծրար: Լռություն: Հետո շնչյունով): Սաղաթել:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Այստեղ եմ: (Սենյակը նորից լուսավորում է):

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Առաջ է գալիս): Ահա նրա հոգին: Ահա ինձ քնից ու հանգստությունից զրկողը: Հարստությունս, անունս, պատիվս, յոթ հարյուր հագարի

փրկությունը:

ԱՂԱԹԵԼ – Դե, գնանք, հեռանանք այստեղից:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Թող դեռ տեսնեն, նրանք են թե չէ: (Ծրարը գնում է): Իսկ և իսկ: Ինչպես լավ հաջողվեց: Նա քնած էր երեխայի պես, գիրքը կրծքի վրա բռնած: Բանալիները բարձի տակ էին: Վերցրի ու... ձայն չե՞ս լսում: (Ծրարը շտապով դնում է գրպանը):

ՍԱՂԱԹԵԼ – (Անհանգիստ): Լսում եմ: Հեռանանք:

Փողոցից լսվում է ոստիկանական շվոցի ձայն:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Աա, ոստիկանները գող են բռնում: Երևի, խեղճերից մեկը քաղցածությունից ստիպված, գողացել է մի փալասի կտոր: Սուս հեռանանք:

ՍԱՂԱԹԵԼ – (Մոտենում է աջ կողմի առաջին դռներին, մի վայրկյան կանգ է առնում և անհետանում):

ԱՆԴՐԵԱՍ – Հետևում է նրան:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ – (Դուրս է գալիս գիշերային սպիտակ հագուստով, նայում է աջ ու ձախ այլայլված նկատում է հորը, որ այդ պահին արդեն դռների մոտ է: Ուժգին ցնցվում է ու ճշում թույլ): Հայրիկ: (Մի քանի քայլ առաջ է վազում և բարձր ճշում): Հայրիկ:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Դռների միջից սարսափահար հետ է նայում և անհետանում:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ – Հեկեկալով ընկնում է հատակի վրա:

Վարագույրն իջնում է հանդարտ:

ԱՐԱՐՎԱԾ ՉՈՐԲՈՐԴ

Առաջին արարվածի բեմը: Վաղ երեկո է: Գրասեղանների վրա վառվում են էլեկտրական ճրագներ: Գրասենյակի դռները բաց են: Այնտեղ ոչ ոք չկա: Վարագույրը բարձրանալիս՝ ձախ կողմի գրասեղանի քով նստած է Բագրատը և դիտում է իր գործարանի հաշիվները: Սեղանի մոտ կանգնած է Կարինյանը և բացատրություններ է տալիս: Դեպի աջ, Անդրեասի գրասեղանի քով նստած է Սաղաթելը, ոտը ոտի վրա դրած և հանդարտ տերողորմյա է գցում:

ՏԵՍԻՆ 1

ԲԱԳԲԱՏ, ՍԱՂԱԹԵԼ ԵՎ ԿԱՐԻՆՅԱՆ

ԲԱԳԲԱՏ – Խողովակների համար պարտ են մոտ ութ հազար ռուբլի: Մեքենաների համար վճարված է քսան և յոթ հազար երկու հարյուր: Ընդհանուր գումարն է ծախսերի՝ երեք հարյուր տասներկու հազար... (Մեկուսի):

Եվ այս բոլորը կարող է ձեռքիցս դուրս գալ: Ահ: (Վեր է կենում) Թաքցրու այս հաշիվը առայժմ հայրիկից: Հին վաճառականները սարսափում են համարձակ ձեռնարկություններից: Նրանց համար այսօրվա կոպեկը վաղվա ռուբլուց թանկ է:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Ինձ համար էլ այդպես է, քիչ լինի, նաղդ լինի: (Տերողորմյան տրորում է ձեռքերի մեջ և հոտ քաշում):

ԲԱԳԲԱՏ – Խանութպանի սկզբունք: (Կարինյանին) Դուք ազատ եք, կարող եք գնալ:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – (Սեղանի վրայից վերցրել է հաշվետետրը) Ես ուզում էի ձեզ հիշեցնել...

ԲԱԳԲԱՏ – Ձեր ռոճիկի մասի՞ն: Գիտեմ: Լավ, լավ կմտածեմ:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – Վեց ամիս է միևնույնն եք ասում: Հարյուր ռուբլի ամսականը իմ տաժանակիր աշխատանքի համար շատ չնչին վարձ է:

ԲԱԳԲԱՏ – Բավական մեծ վարձ է, եթե համեմատենք ձեր չնչին կրթության հետ: Մեր ժամանակում գնահատվում է միայն տաղանդը և գիտությունը:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – Իսկ երկար տարիների բարեխիղճ և ազնիվ ծառայությունը ոչի՞նչ:

ԲԱԳԲԱՏ – Լավ, հեռացեք: Ես չեմ սիրում, երբ մարդիկ աշխատում են ինձ բան սովորեցնել: Ցտեսություն:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – (Գնում է գրասենյակ դժկամակ դեմքով: Մի փոքր անցած այնտեղ տիրում է մթություն):

ՏԵՍԻՆ 2

ԲԱԳԲԱՏ ԵՎ ՍԱՂԱԹԵԼ

ԲԱԳԲԱՏ – (Անհամբեր) Քեռի, այժմ ասա տեսնեմ, ի՞նչ նորություն կա: